

stubbar uttaneftir

SS-obertsur fekk náði

Ábyrgdarmaðurinn av SS-hóp-drápunum av 335 italíumonn-um í 1944, fyrrverandi SS-obertsurin Herbert Keppler, er latin leysur, eftir boðum frá verjumaðlaráðharranum, Arnaldo Farlani.

Herbert Keppler, sum varð dæmdur til livlangt fongsul, hevur seinastu árin verið raktur av krabbameinssjúku, og tað varð eftir ynski frá konu hansara til forsetan, Giovanni Leone, at Keppler varð latin leysur. Hann fær nú loyvi til at venda heimaftur til Vesturtýsklands.

7000 ferðir kring jørðina

Ómannaða sovjetittiska rúmd-rárstøðin, Sljut 4, gjørdi sunnudagin sína 7.000 ferð kring jørðina, skrivur tíðinda-stovan Tass. Saljut 4 hevur verið úti í rúmdini í 13 mánaðir, og tekniska útgerðin virkar sum hon eigur, skrivur Tass.

Búskaparligur vøkstur í Europa

Fleiri av teimum smáu lond-unum í Europa kenna fram-vegis til avleiðingarnar av tí minkandi búskaparliga akti-vitetinum í teimum størri grannalondunum, og tað eru eingi tekin til uppgongd í bú-skapinum, verður sagt í eini frágreiðing, sum búskapar-nevndin hjá ST í Europa, ECE, hevur kunngjørt.

Búskaparligi vøksturin í Vestureuropa fer helst ikki at verða hægri enn trý prosent, samanborið við ein vøkstur upp á fimm prosent seinast í trýssunum og í 1972 og 1973, verður sagt í frágreiðingini.

Samstundis verður roknað við, at inflátióin fer at minka í ár við í meðal 9 ella 10 pst. imóti 13 pst. í fjør.

Toppfundur 1. apríl

EF-toppfundurin verður hild-in sum ætlað í Luxemburg 1. apríl, um bretska arbeiðara-flokkurin til ta tíð hevur útnevt nýggjan forsætisráð-harra eftir Harold Wilson.

15.000 fólk á svartalista

Tey seinastu árin eru meiri enn 15.000 fólk í Washington sett á listan við persónum, sum skulu handtakast, um kreppur fara at taka seg upp í USA. Ein talsmaður fyri lög-málaráðið upplýsir, at sam-veldislovgreian, FBI, síðani 1972 hevur sett 15.000 navn á svartalista, sum sigast at

verða ein hótan imóti lands-ins trygd. Endamálið við ein-um tilikum lista er skjótt at finna fram til persónar, sum undir einari móguligari und-antaksstøðu hótta landsins stjórna.

Komandi Europa-vegurin — eitt stórt tiltak

Tað eru nú skjótt mong ár síðani, at búskaparnevndin hjá ST fyri Europa (ECE) fór undir eina ætlan um eina veggerð, ið kann koma at fáa størsta týðning fyri sam-ferðsluna úr Skandinavii yvir Eystureuropa til Balkan-londini. Líkt er til, at ætlanin verður framd eftir kanska ikki so fáum árum.

Eftir hesi ætlan skal mot-vegurin ganga úr Gdansk í Pollandi til Bratislava í Tjekkosllovakia, síðani skuldi vegurin byta seg móti Eyst-urriki, rumensku Svartahavs-strondini, Adriatarhavinum við Jugoslavii, Athen og Istanbul.

Tað vóru Píland og Ung-arn, sum á sinni bóðu um, at fyrireikingararbeiði varð gjørt skjótast gjørligt. Verð-ur vegurin gjørdur, kemur ferjuferðslan úr teimum skandinavisku londunum til Gdansk at vaksa munandi, og europeiski samhandilin kemur at fáa nógv betur kor at virka undir.

Talið av bóka- útgávum vaksandi

Hvørt minutt verður ein nýggj bók útgivin, og talið av bókum er nú árliga meiri enn 8 miljardir eintøk. Men kort-ini verða tveri triðingar av heiminum »svølda«, tí at teir ikki fáa nóg mikið av bóka-tilfari, verður sagt í frágreið-ing frá ST-samtakinum fyri vísind, vitskap og mentan, UNESCO.

Fýra av fimm bókum koma út í iðnaðarlondum, teimum sonevndu ríku londunum, og talið av bókum, ið givnar verða út í tilfaturskomnum londum, er minkandi, vaks-andi í heinum. Meðan Afrika, Latinamerika og Asia (Japan undantikið) í 1950 høvdu 24% av øllum bókaútgávum, var partur teirra í 1970 mink-aður niður í 19%. UNESCO vísir á, at hetta er hent, hóast at munandi fólkavøkstur hev-ur verið í hesum heimsport-um.

Betri skúlaskapur hevur velt tað, at ynski um at fáa sær lesnað er vaksandi í mongum tilfaturskomnum londum, sigur UNESCO-frá-greiðing.

Rætt av íslendingum at flyta út

Fyri fyrstu ferð í 43 ár er Jim Bowie, skipari, vorðin arbeiðsleysur. Hóast hann telist millum rokskipararnar í Aberdeen, so hevur Jim Bowie eisini verið noyddur at leggjast uppi á landi. Bretski trolaraflotin er minkaður úr 110 í 80 før, og tað er hent tað seinasta árið

Tann seinasta túrin, Jim Bowie var til skips, tjenti hann 11.000 pund eftir 18 døgum. Og tað var ikki nóg mikið. Hann skuldi av røttum tjent 15.000 pund, og trolaraeigararnir lögdu skipið.

Nú roynir Jim Bowie at gloyma sín stoltleika, og hann fer hvønn morgun oman í havni-na í Abredenn at spyrja um arbeiði í fiskiúdnaðinum.

Samanborið við aðrar hevur Jim verið heppin. Hann er 58 ára gamal og hevði mong góð ár. Aðrenn fiskiskapurin at kalla helt uppat. Hann eigur hús, hevur bíl og dæmar væl at spæla golf. Kreppan í Aberdeen er vorðin so álvarsilig, at eingin veit, hvussu nógvir trolarar verða eftir, tá árið er úti. Teir flestu íbúgvararnir halda, at nógvir trolarar aftrat fara at verða lagdir í næstum.

Íslendingar ósekir

Jim Bowie hevur einki ilt orð um íslendingar í hesum sambandi. Hann er meiri vreiður einn á sína engu stjórn, tí hon loyvir trolar-um hjá londum uttan fyri Felagsmarknaðin at landa stórar nøgdir í Bretlandi. Helst eru tað norskir trolarar. — Tað er nógv fyri, at bretska fiskimenn, sum seta livið í vága í toskakrignum undir Íslandi, ikki sleppa at selja veiðuna í heimlandinum, tí aðrar fiskivinnutjóðir metta marknað-in frammanundan sigur Jim Bowie.

Hann heldur, at tann ís-lenska stjórnin gjørdi rætt at flyta fiskimarkið út á 200 fjórð-ingar, hóast hann ikki er fegin um avleiðingarnar av hesum. Og hann litur fram imóti tí degi, tá bretar fara at gera tað sama.

— Tá nýtist okkum ikki at fara til Íslands at veiða, tí vit hava fingið nóg mikið at fiska í okkara egna sjógv.

Kann ikki góðtakast

Jim Bowie sigur, at uppskotið frá Felagsmarknaðinum um at loyva londum í hesum felags-skapi at veiða innan fyri eitt móguligt 200 fjórðinga bretska fiskimark, kann ikki góðtakast. Hann heldur, at bretar kunnu noyðast við 100 fjórðingar, treytað av at teir sleppa at troyta teir einsamallir.

— Nógvir bretska trolarar eru av ótta fyri samanbrestum við íslensku verjuskipini vorðnir noyddir at fiska fram við skotsku strondini. Bowie sigur, at nakrir av teimum russisku og polsku

verksmiðjutrolarunum eru so stórir, at teir lættliga kunnu hava ein Aberdeen-trolara á dekkinum!

— Um hetta lagið sleppur at halda fram, so verður ikki stert-urin eftir, og støðan verður mun-andi verri, um Noreg eisini fer at flyta út á 200.

Oljan bjargingin

Um kreppuna í Aberdeen, sigur Bowie, at ein trolari má hava eina inntøku upp á 900 pund um

dagin, um tað skal loysa seg. Støðan í Aberdeen hevði verið nógv verri, um teir ikki høvdu oljuídnaðin aftrat. Nógvir fiski-menn hava fingið hýru umborð á oljuskipum í Aberdeen.

— Teir eru burtur í 18 samdøgur í senn og ferðast fram við oljuplattformum og hava eftirlit við teimum. Tað kann ikki samanberast við fiskiskap, og teir fáa ikki góða lön heldur. Men nú verði eg noyddur at royna tað — fyri at hava okkurt at liva av, sigur Jim Bowie.

Jim Bowie dæmar væl at spæla golf, men nú heldur hann, at hann hevur fingið ov góða tíð til spælið